

Hra na organe

Učebné osnovy hlavného predmetu študijného zamerania

Platí od školského roku 2019/2020

II. stupeň základného štúdia

1. ročník II. stupňa

Predmet: hra na organe

Počet hodín týždenne: 1,5 v individuálnej forme výučby

Učebný plán číslo 21

Ciele

Rozpoznať základné rozdiely medzi klavírnou a organovou technikou. Zvládnuť správne sedenie pri nástroji, správnu pozíciu tela a rúk a zásady vhodného obutia. Zahrať správne legato, legatissimo, non legato (portato, staccato, staccatissimo, leggiero). Interpretovať správne podkladanie a nadkladanie prstov, tiché výmeny (jednoduché, viacnásobné), tiché výmeny prstov dvoch rúk, glissandá (z čierneho na biely kláves, glissando palcom, glissando piatym prstom). Realizovať techniku opakovaných tónov. Aplikovať základné zásady pre vypracovanie prstokladov. Aplikovať štýlovú artikuláciu v polyfonickej hre. Zvládnuť funkčný (charakterový) kontrast, dynamické stupňovanie a priestorový kontrast. Používať žalúzie, crescendového valca, registrov, voľných a pevných kombinácií. Aplikovať jednoduché základné zásady hry v starých kľúčoch sprievod duchovných piesní. Zvládnuť techniku hry na dvoch manuáloch súčasne, hru na dvoch manuáloch v rovnakej polohe, súčasnú hru jednou rukou na dvoch manuáloch. Realizovať hru päťou a špicou s použitím členka pri hre.

Interpretačné činnosti

Obsah	Žiaci
Základy hry na organe: klavírna a organová technika,	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznajú základné rozdiely medzi klavírnou a organovou technikou, zvládnu správne sedenie pri nástroji, správnu pozíciu tela a rúk a zásady vhodného obutia,
základy manuálovej úderovej techniky,	<ul style="list-style-type: none"> zahrajú správne legato, legatissimo, non legato (portato, staccato, staccatissimo, leggiero),
základné technické prostriedky hry na organe,	<ul style="list-style-type: none"> interpretujú správne podkladanie a nadkladanie prstov, tiché výmeny (jednoduché, viacnásobné), tiché výmeny prstov dvoch rúk, glissandá (z čierneho na

opakované tóny, správny prstoklad,	biely kláves, glissando palcom, glissando piatym prstom).
artikulácia v polyfonickej hre,	• realizujú techniku opakovaných tónov,
typy manuálových prechodov,	• aplikujú základné zásady pre vypracovanie prstokladov,
	• aplikujú štýlovú artikuláciu v polyfonickej hre,
	• zvládnu funkčný (charakterový) kontrast, dynamické stupňovanie a priestorový kontrast,
	• používajú žalúzie, crescendového valca, registrov, voľných a pevných kombinácii,
	• aplikujú jednoduché základné zásady hry v starých kľúčoch sprievod duchovných piesní
technika hry na dvoch manuáloch.	• použijú techniku hry na dvoch manuáloch súčasne, hru na dvoch manuáloch v rovnakej polohe, súčasnú hru jednou rukou na dvoch manuáloch,
Pomocné zariadenia organa. <i>Základy pedálovej techniky:</i>	• zahrajú staré kľúče,
súčasná hra manuálu a pedálu,	• realizujú hru pätou a špicou s použitím členka pri hre,
	• zvládnu súčasnú hru manuálu a pedálu (jedna ruka a pedál, dve ruky a pedál), hru tercií jednou nohou, hra tercií dvoma nohami,
Základy organovej improvizácie.	• zahrajú štvorhlasnú úprava kvintakordu a základné kadencie do štyroch posuviek v širokej a úzkej sadzbe (harmónii),
Hra liturgickej literatúry.	• interpretujú sprievod piesní a skladieb určených k liturgii so sprievodom pedálu,
	• zahrajú piesne k jednotlivým obdobiam cirkevného roka,
	• ovládajú súčasnú hru dvoma rukami a pedálom, taktiež základy organovej prstovej techniky,
	• sú schopní samostatne naregistrovať jednoduché skladby a poznajú charakter jednotlivých registrov.
Notový zápis. Verejné vystúpenia.	• 1-krát za polrok sólovo účinkujú na verejnom vystúpení.

Hudobnoteoretické poznatky

Obsah	Žiaci
Noty v notovej osnove. Diatonické stupnice.	<ul style="list-style-type: none"> • čítajú noty v husľovom a basovom kľúči, • zvládnu problematiku diatonických stupníc s cieľom pohotovo určovať intervaly,
Určovanie intervalov.	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznajú a zahrajú tonický kvintakord a jeho obraty,
Tonický kvintakord a jeho obraty.	<ul style="list-style-type: none"> • pomenujú a zahrajú štvorhlasnú úpravu kvintakordu a tvoria kadencie vo všetkých polohách v úzkej a širokej harmónii,
Poriadok liturgie.	<ul style="list-style-type: none"> • preukážu vedomosti o vhodnosti použitia chorálov k jednotlivým obdobiam cirkevného roka, o obsahu omšového ordinária a používanie cirkevných tonusov pri hre responzóriových žalmov a žalmov na nedele a sviatky, realizujú hru chorálov pre liturgiu a liturgických skladieb ordinária a propria, • orientujú sa v organovej literatúre jednotlivých štýlových období,
Hlavné harmonické funkcie, kadencia.	<ul style="list-style-type: none"> • spájajú hlavné harmonické funkcie do kadencie,
Štvorhlasná úprava kvintakordu.	<ul style="list-style-type: none"> • hrajú úzku a širokú harmóniu pri štvorhlasnej úprave kvintakordu.

2. ročník II. stupňa

Predmet: hra na organe

Počet hodín týždenne: 1,5 v individuálnej forme výučby

Učebný plán číslo 21

Ciele

Obohacovať pedálovú techniku o hru väčších intervalov, opakované tóny, podkladanie a nadkladanie nôh, tiché výmeny, glissandá, o hru väčších intervalov, rozložených akordov, dvojitý pedál, akordickú hru. Realizovať pedálové party v hre chorálov, ovládať jednoduché spracovania triovej hry s cvičením technikou tzv. nemého hlasu. Aplikovať poznatky z artikulácie do polyfonickej hry. Oboznamovať sa so základmi techniky výrazu. Zdokonaľovať sa v hre chorálov so sprievodom pedála, Ovládať základné zásady pre vypracovanie artikulácie vo viachlasnej hre. Pracovať s hudobnou predstavivosťou, na stvárnení a technickej realizácii pedálových partov v hre chorálov. Vedieť pomenovať teoreticky základné zásady pre vypracovanie aplikatúry a prstokladov so zapísaním do nôh. Charakterizovať úzku a širokú harmóniu pri štvorhlasnej úprave kvintakordu, rozvod klamného záveru so zaradením vedľajších stupňov, transpozície motívov do rôznych tónin.

Interpretačné činnosti

Obsah	Žiaci
Zdokonaľovanie manuálovej a pedálovej techniky. Pedálová technika.	<ul style="list-style-type: none"> • pracujú na nezávislosti rúk a nôh, • obohacujú pedálovú techniku o hru väčších intervalov, opakované tóny, podkladanie a nadkladanie nôh, tiché výmeny, glissandá, o hru väčších intervalov, rozložených akordov, dvojité pedál, akordickú hru,
Pedálové stupnice.	<ul style="list-style-type: none"> • hrajú pedálové stupnice cez dve oktávy s tonickým kvintakordom a dominantným septakordom podľa predpísanej aplikatúry, • realizujú pedálové party v hre chorálov,
Trioová hra.	<ul style="list-style-type: none"> • ovládajú jednoduché spracovania triovej hry s cvičením technikou tzv. nemého hlasu,
Artikulácia v polyfónii.	<ul style="list-style-type: none"> • aplikujú poznatky z artikulácie do polyfonickej hry,
Výraz v organovej hre.	<ul style="list-style-type: none"> • oboznamujú sa so základmi techniky výrazu,
Improvizácia v kadencii.	<ul style="list-style-type: none"> • improvizujú v rozšírenej kadencii v širokej a úzkej harmónii do piatich posuviok so zaradením klamného záveru a vedľajších stupňov,
Transpozície motívov.	<ul style="list-style-type: none"> • transponujú jednoduché chorály, odpovedí ľudu a spevov v liturgii,
Interpretácia chorálov v liturgii.	<ul style="list-style-type: none"> • zdokonaľujú sa v hre chorálov so sprievodom pedála, • ovládajú základné zásady pre vypracovanie artikulácie vo viachlasnej hre, • sú schopní polyfonického vedenia hlasov v manuáli a pedáli, • poznajú základné pravidlá registrácie a zásady spájania registrov,
Dokončenie celej organovej školy.	<ul style="list-style-type: none"> • dokončia a technicky zvládnu celú organovú školu, • zdokonaľujú základy manuálovej a pedálovej techniky smerujúce k nezávislosti rúk a nôh, • pracujú s hudobnou predstavivosťou, • pracujú na stvárnení a technickej realizácii pedálových partov v hre chorálov,

Verejné vystúpenia.	<ul style="list-style-type: none"> • počas školského roka naštudujú tri skladby rôznych štýlových období, • 1-krát za polrok sólovo účinkujú na verejnom vystúpení.
---------------------	---

Hudobnoteoretické poznatky

Obsah	Žiaci
Základné zásady vypracovania aplikatúry – teoreticky a prakticky.	<ul style="list-style-type: none"> • pomenujú teoreticky základné zásady pre vypracovanie aplikatúry a prstokladov so zapísaním do nôh,
Štvorhlasná úprave kvintakordu. Rozvod klamného záveru.	<ul style="list-style-type: none"> • charakterizujú úzku a širokú harmóniu pri štvorhlasnej úprave kvintakordu, rozvod klamného záveru so zaradením vedľajších stupňov,
Transpozície do rôznych tónin. Výber chorálov pre liturgiu.	<ul style="list-style-type: none"> • transpozície motívov do rôznych tónin, • ovládajú obsah a poradie jednotlivých častí liturgie so zaradením vhodných skladieb pre liturgiu v závislosti od obdobia cirkevného roka,
Technika artikulácie po teoretickej stránke.	<ul style="list-style-type: none"> • vymenujú a vysvetlia jednotlivé typy artikulácie v skladbách rôznych štýlových období,
Zásady registrácie po teoretickej stránke.	<ul style="list-style-type: none"> • pomenujú registračné zásady pri interpretácii diel jednotlivých autorov s prihliadnutím na jednotlivé štýlové obdobia.

3. ročník II. stupňa

Predmet: hra na organe

Počet hodín týždenne: 1,5 v individuálnej forme výučby

Učebný plán číslo 21

Ciele

Vychádzať z predchádzajúcich ročníkov. Zdokonaľovať všetky získané teoretické a praktické vedomosti a zručnosti v hre polyfonických skladieb s aplikáciou artikulačných a ornamentálnych zásad. Ovládať problematiku hry melodických ozdôb (trilok, nátril, mordent, obal, príraz) s dôrazom na barokové zásady ornamentiky. Poznať základné zásady registrovania (miešania a spájania registrov) s prihliadnutím na rôzne štýlové obdobia. Oboznámiť sa s technikou výrazu (úder na klávesy) a akcenty (rytmický, gramatický, rétorický, patetický). Disponovať technickým zvládnutím jednotlivých úderových techník. Zvládnuť zásady použitia agogických výrazových prostriedkov a ovládať ich aj po technickej stránke. Používať žalúzie a crescendový valec. Ovládať základy triovej hry, budovať samostatnosť rúk a nôh. Improvizovať v rozšírenej kadencii so

zaradením rôznych stupňov v širokej a úzkej harmónii všetkých posuviek a so zaradením klamného záveru. Vedieť harmonizovať samostatne piesne podľa melódie. Vedieť transponovať jednoduché chorály a spevy pre liturgiu do rôznych tónin. Zdokonaľovať sa v hre chorálov z predpísanej cirkevnej literatúry so sprievodom pedála. Prehĺbiť poznatky o stavbe a fungovaní organa, vedomosti o typoch organov (mechanický, pneumatický, elektrický) a ich vplyv na interpretáciu diela.

Interpretačné činnosti

Obsah	Žiaci
Manuálová a pedálová technika: nezávislosť rúk a nôh štúdiom nových skladieb,	<ul style="list-style-type: none"> pracujú na ďalšej nezávislosti rúk a nôh, rozvíjajú naďalej pedálovú a manuálovú techniku podľa rozsahu predchádzajúcich ročníkov naštudovaním skladieb rôznych štýlových období,
hra polyfonických skladieb s aplikáciou nadobudnutých kompetencií,	<ul style="list-style-type: none"> zdokonaľujú všetky získané teoretické a praktické vedomosti a zručnosti v hre polyfonických skladieb s aplikáciou artikulačných a ornamentálnych zásad,
hra melodických ozdôb,	<ul style="list-style-type: none"> ovládajú problematiku hry melodických ozdôb (trilok, nátril, mordent, obal, príraz) s dôrazom na barokové zásady ornamentiky,
štúdium piatich skladieb rôznych štýlových období,	<ul style="list-style-type: none"> naštudujú päť skladieb rôznych štýlových období s prihliadnutím na základné interpretačné zásady jednotlivých rôznych foriem a štýlov,
zásady registrovania rôznych štýlových období,	<ul style="list-style-type: none"> poznajú základné zásady registrovania (miešania a spájania registrov) s prihliadnutím na rôzne štýlové obdobia,
technika výrazu a akcenty,	<ul style="list-style-type: none"> oboznamujú sa s technikou výrazu (úder na klávesy) a akcenty (rytmický, gramatický, rétorický, patetický),
technika artikulácie,	<ul style="list-style-type: none"> disponujú technickým zvládnutím jednotlivých úderových techník,
používanie agogiky v organovej hre,	<ul style="list-style-type: none"> chápu zásady použitia agogických výrazových prostriedkov a ovládajú ich aj po technickej stránke,
používanie žalúzie a crescendového valca,	<ul style="list-style-type: none"> dokážu používať žalúzie a crescendový valec,
zdokonaľovanie triovej hry, budovanie samostatnosti rúk a nôh.	<ul style="list-style-type: none"> ovládajú základy triovej hry, budujú samostatnosť rúk a nôh,
Improvizácia v rozšírenej kadencii.	<ul style="list-style-type: none"> improvizujú v rozšírenej kadencii so zaradením rôznych stupňov v širokej

Harmonizácia piesní.	a úzkej harmónii všetkých posuviak a so zaradením klamného záveru,
Transpozície chorálov.	• harmonizujú samostatne piesne podľa melódie,
Hra chorálov určených pre liturgiu.	• transponujú jednoduché chorály a spevy pre liturgiu do rôznych tónin,
Verejné vystúpenia.	• zdokonaľujú sa v hre chorálov z predpísanej cirkevnej literatúry so sprievodom pedála.
	• 1-krát za polrok sólovo účinkujú na verejnom vystúpení.

Hudobnoteoretické poznatky

Obsah	Žiaci
Akcenty (typy a vysvetlenie realizácie). Melodické ozdoby (typy a vysvetlenie realizácie).	<ul style="list-style-type: none"> vymenujú akcenty a ich správnu realizáciu, ovládajú typy a vysvetlia realizáciu melodických ozdôb, základné symboly v ornamentike, ich význam a využitie v praxi,
Registrovanie rôznych štýlových období.	<ul style="list-style-type: none"> pomenujú zásady registrovania rôznych štýlových období,
Špecifiká interpretácie skladieb jednotlivých štýlových období.	<ul style="list-style-type: none"> zvládnu špecifiká interpretácie skladieb jednotlivých štýlových období,
Výber vhodných skladieb pre potreby liturgie.	<ul style="list-style-type: none"> poznajú poriadok liturgie a správne zaraďovanie chorálov určených pre liturgiu,
Stavba organov a ich vplyv na interpretáciu diela.	<ul style="list-style-type: none"> prehĺbenie poznatkov o stavbe a fungovaní organa, vedomosti o typoch organov (mechanický, pneumatický, elektrický) a ich vplyv na interpretáciu diela.

4. ročník II. stupňa

Predmet: hra na organe

Počet hodín týždenne: 1,5 v individuálnej forme výučby

Učebný plán číslo 21

Ciele

Vychádzať z predchádzajúcich ročníkov. Zdokonaľovať všetky získané teoretické a praktické vedomosti a zručnosti v hre polyfonických skladieb s aplikáciou artikulačných a ornamentálnych zásad. orientujú sa samostatne v praktických úlohách interpretácie (technická, artikulačná, výrazová a zvuková stránka). Prehĺbovať si teoretické a praktické kompetencie v ornamentike, registrácii a interpretácii skladieb jednotlivých štýlov a období. Prehĺbovať poznatky z techniky

výrazu (accelerando, ritardando, ritenuto, rallentando, agogické vlnenie). Ovládať zásady registrovania rôznych štýlových období s prihliadnutím na použitú kompozičnú techniku. Na základe získaných a osvojených kompetencií samostatne naštudovať a naregistrovať jednoduché až stredne náročné diela. Poznať základné zásady interpretácie v rozličných akustických priestoroch s prihliadnutím na správne tempo a frázovanie. Rozpoznať hudobné frázy v hudobnom texte a ich správne a zmyslupné stvárnenie. Ovládať pokročilejšiu samostatnú štýlovú analýzu študovaného diela. Improvizovať s pridaním slávnostnej predohry a dohry (prelúdium a postlúdium). Harmonizovať piesne a chorály z liturgickej literatúry podľa melódie. Vysvetliť agogické pojmy (accelerando, ritardando, ritenuto, rallentando, agogika) a popíšu ich interpretáciu. Ovládať základné zásady registrovania skladieb rôznych štýlových období s prihliadnutím na kompozičnú techniku použitú v skladbe, pomenovať špecifiká interpretácie skladieb rôznych štýlových období, ovládať poriadok liturgických slávností s cieľom výberu vhodných chorálov, skladieb a spevov pre liturgiu. Mať širšie poznatky o interpretačnom štýle jednotlivých autorov a ich proveniencie.

Interpretačné činnosti

Obsah	Žiaci
Praktické úlohy v interpretácii: technická, artikulačná, výrazová a zvuková stránka, ornamentika a jej správna interpretácia,	<ul style="list-style-type: none"> • orientujú sa samostatne v praktických úlohách interpretácie (technická, artikulačná, výrazová a zvuková stránka), • prehľbujú si teoretické a praktické kompetencie v ornamentike, registrácii a interpretácii skladieb jednotlivých štýlov a období,
štúdium a praktická interpretácia piatich závažnejších skladieb,	<ul style="list-style-type: none"> • naštudujú a prakticky uvedú minimálne päť závažnejších skladieb rôznych štýlových období (jedného starého majstra, jedno náročnejšie dielo J. S. Bacha, jednu chorálovú predohru, jednu náročnejšiu romantickú skladbu a jednu skladbu z obdobia 20. príp. 21. storočia zo svetovej organovej literatúry), z toho jednu skladbu slovenského autora,
technika výrazu,	<ul style="list-style-type: none"> • prehľbujú si poznatky z techniky výrazu (accelerando, ritardando, ritenuto, rallentando, agogické vlnenie),
registrovanie rôznych štýlových období,	<ul style="list-style-type: none"> • ovládajú zásady registrovania rôznych štýlových období s prihliadnutím na použitú kompozičnú techniku,
samostatné štúdium náročnejších skladieb,	<ul style="list-style-type: none"> • na základe získaných a osvojených kompetencií sú schopní samostatne naštudovať a naregistrovať jednoduché až stredne náročné diela,

interpretácia skladieb s prihliadnutím na rôzne akustické priestory,	• poznajú základné zásady interpretácie v rozličných akustických priestoroch s prihliadnutím na správne tempo a frázovanie,
frázovanie v skladbe,	• rozpoznávajú hudobné frázy v hudobnom texte a ich správne a zmyslupné stvárnenie,
štýlová analýza študovaného diela,	• ovládajú pokročilejšiu samostatnú štýlovú analýzu študovaného diela,
Rozširovanie kompetencií v improvizácii: improvizácia prelúdia a postlúdia,	• improvizujú s pridaním slávnostnej predohry a dohry (prelúdium a postlúdium),
harmonizácia chorálov v liturgii.	• harmonizujú piesne a chorály z liturgickej literatúry podľa melódie.
Príprava na záverečnú skúšku. Verejné vystúpenia.	• 1-krát za polrok sólovo účinkujú na verejnom vystúpení.

Hudobnoteoretické poznatky

Obsah	Žiaci
Agogické značky a ich realizácia.	• vysvetlia agogické pojmy (accelerando, ritardando, ritenuto, rallentando, agogika) a popíšu ich interpretáciu,
Registrovanie rôznych štýlových období.	• ovládajú základné zásady registrovania skladieb rôznych štýlových období s prihliadnutím na kompozičnú techniku použitú v skladbe,
Špecifiká interpretácie skladieb jednotlivých štýlových období.	• pomenujú špecifiká interpretácie skladieb rôznych štýlových období,
Výber vhodných chorálov a spevov pre liturgiu.	• ovládajú poriadok liturgických slávností s cieľom výberu vhodných chorálov, skladieb a spevov pre liturgiu,
Interpretačné poznatky jednotlivých autorov.	• majú širšie poznatky o interpretačnom štýle jednotlivých autorov a ich proveniencie.

Záverečná skúška

Žiak zahrá pred komisiou dve ľahšie skladby starých majstrov, jednu chorálovú predohru J. S. Bacha, jedno prelúdium a fúgu J. S. Bacha podľa vyspelosti žiaka, jednu náročnejšiu romantickú skladbu a jednu skladbu z tvorby 20. a 21. storočia. Predvedie improvizáciu na základe zadania skúšobnej komisie, ktoré vychádza z prebranej látky počas štúdia. Hodnotí sa aj zvukové stvárnenie a samostatná registrácia všetkých interpretovaných skladieb. Nevyžaduje sa hra spamäti.

Účinkuje na absolventskom koncerte ZUŠ, výber skladieb určí Umelecká rada v spolupráci s triednym učiteľom.

Profil absolventa

Predstavuje odbornú vzdelanosť, ako komplex kompetencií, schopností, hodnotových postojov, osobných čŕt a všeobecnú vzdelanosť, ktoré jednotlivcovi umožňujú poznávať, konať, hodnotiť a dorozumievať sa i porozumieť.

Po ukončení II. stupňa základného štúdia a štúdia pre dospelých má žiak upevnené a osvojené základy kultúrnej gramotnosti. Získal základy pre osvojenie účinných techník (celoživotného) učenia sa a pre rozvíjanie kompetencií. Váži si seba aj druhých ľudí, je spôsobilý ústretovo komunikovať a spolupracovať, je vnímavý k potrebám iných. Používa odborný jazyk, prostredníctvom ktorého komunikuje v oblasti umenia.

Absolventi študijného zamerania hra na organe sú odborne teoreticky a prakticky pripravení na vykonávanie odborných profesií súvisiacich s úlohou cirkevného a koncertného organistu. Môžu vykonávať funkciu regenschori v chrámoch ako liturgickí a koncertní organisti so schopnosťou interpretácie organovej literatúry a improvizácie. Môžu zároveň pôsobiť ako odborníci v oblasti organovej hry pri cirkevných inštitúciách.

Výučba smeruje k tomu, aby žiak (aktívny organista) vo svojom praktickom pôsobení bol ústretový, chápaný, nešíril nepokoj a konflikty, vedel správne argumentovať v danej situácii, vedel sa presadiť a primerane chápať svoje odborné hodnoty a postavenie. Bol schopný vhodne usmerňovať a radiť iným, no bol aj schopný prijať dobre mienenú kritiku a vedel sa správne ohodnotiť. Po skončení tohto štúdia žiak je schopný pokračovať v ďalšom štúdiu na konzervatóriu a vysokých školách, zodpovedajúcom jeho osvojeným kompetenciám.

Absolvent študijného zamerania hra na organe má vedieť:

- používať odbornú terminológiu týkajúcu sa študijného zamerania, vyjadriť a zdôvodniť svoj názor a postoj,
- uplatniť osvojené kompetencie vo svojom praktickom pôsobení,
- pracovať s digitálnymi technológiami s cieľom porovnať s prihliadnutím na notový zápis rôznu technickú náročnosť a štýlovú rozdielnosť skladieb,
- po osvojení technických a výrazových problémov hry na organe vytvoriť svoje vlastné postupy pri študovaní nových skladieb,
- samostatne a zmysluplne vyriešiť technické problémy študovaných skladieb (vytvoriť prstoklad, vybrať vhodnú aplikatúru, zvládnuť artikuláciu, rytmické a agogické zadelenie skladby, precízne prečítať notový zápis, zvoliť správnu registráciu, vkusne zvoliť manuálové zmeny, pochopiť formu skladby a jej obsah),
- dokáže pripraviť a interpretovať jednoduchú improvizáciu na chorál,
- učí sa byť kvalitným liturgickým hráčom a vysporiada sa s úlohami, ktoré sú počas liturgie na neho kladené.